

ПОРАДИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ ЩОДО ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В СІМ'Ї

Якими діти народжуються, це не від кого не залежить, але щоб вони шляхом правильного виховання зробилися хорошими — це в нашій владі.

Плутарх

Сучасна сім'я все більше стає головною ланкою у вихованні дитини. Вона має забезпечувати її достатні матеріальні та педагогічні умови для інтелектуального, фізичного, морального та духовного розвитку.

Батьки. Якими вони повинні бути? Загальних рецептів немає. І все ж... Ніжна, весела мати, що вміє бути ледь-ледь холоднуватою. Стримано-суворий батько, що часом усміхнеться і зрідка попустує. Можливо, на таких невеликих «вкраплюваннях» мають триматися і авторитет, любов до дітей.

А дитина, якою б вона не була, коли їй скрізь погано, мусить бути захищеною вдома, мусить знати: там завжди горить вогник, що зігріє без зайвих запитань і повчань.

У вихованні підростаючих поколінь важливим чинником має стати родинна педагогіка. Родинна педагогіка розглядає виховання дитини як певну взаємодію головним чином батьків і конкретних умов, що впливають на виховання й соціальне становлення особистості. Як вихователі, так і батьки повинні добре знати особистісні якості дитини: фізичне й психічне здоров'я, стійкість нервової системи, реакції на ті чи інші види подразнень, інтереси і можливості тощо. А тому важливо поєднувати елементи наукової педагогіки та родинно-національних традицій, звичаїв і обрядів у підготовці батьків, педагогів до здійснення ними виховної функції, підвищення педагогічної культури сім'ї.

То хто ж допоможе батькам набути педагогічних знань? Напрошуються традиційна відповідь — школа. І це, зрештою, правильно. Бо школа лишається одним з найбільших авторитетів у цьому питанні.

Аналіз педагогічної практики показує, що найкращі результати дає така організація педагогічного всеобучу батьків, яка передбачає обов'язкові для батьків бесіди за сталим планом і програмою; групові та індивідуальні консультації, педагогічні практикуми, батьківські загальношкільні і класні збори, активне залучення до участі у виховній роботі з класом, до виконання доручень батьківського комітету.

Зібрани матеріали призначені для класних керівників, вчителів, шкільних психологів в організації роботи з батьками і для самостійної роботи всіх, хто підвищує педагогічний рівень.

Стаття 59 Закону України «Про освіту»

Відповідальність батьків за розвиток дитини

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.

2. На батьків покладається однакова відповідальність за виховання і розвиток дитини.

3. Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані:

- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;
- поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до України, рідної мови, культури, сім'ї, повагу до національних, історичних, культурних цінностей інших народів;
- сприяти здобуттю дітьми освіти у закладах освіти або забезпечувати домашню освіту в обсязі вимог до її змісту,, рівня та обсягу;
- виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

4. Держава надає батькам і особам, які їх замінюють, допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї.

Стаття 60

Права батьків

Батьки або особи, які їх замінюють, мають право:

- вибирати заклад освіти для неповнолітніх дітей;
- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування в закладах освіти;
- звертатись до органів державного управління освітою з питань навчання, виховання дітей;
- захищати у відповідних державних, судових органах законні інтереси своїх дітей.

Сім принципів виховання дисципліни у дитини

1. Відокремлюйте свої почуття від дій. Не осуджуйте дитину. Вона повинна відчувати, що її люблять. Пам'ятайте, щоб змінити вчинки дитини, треба зрозуміти її почуття і навчитись з ними поводитись.

2. Уважно вивчайте дитину — ви повинні знати стан здоров'я її нервової системи. Дії дитини в стані нервового розладу повинні сприйматися батьками як

симптом більш глибоких емоційних ускладнень, викликаних критикою, звинуваченням або покаранням.

3. Відповідайте на почуття дитини. Створіть такі умови, щоб дитина почувалась емоційно захищеною, могла виговоритись, а її негативні емоції знайшли вихід у словах, а не в діях.

4. Якщо без покарання обійтись не можна, то нехай дитина обере його сама. (Практика свідчить, що діти, як правило, вибирають більш суворе покарання, ніж хотіли батьки. Але в таких випадках вони вже не вважають його жорстоким, несправедливим і не ображаються на батьків).

5. Караючи дитину, переконайтесь в тому, що вона розуміє, за що. Що звинувачує в цьому себе, а не того, хто карає. Допоможіть їй зрозуміти правила поведінки і засвоїти їх.

6. Дайте зрозуміти своїй дитині, що дисциплінарні проблеми дітей стосуються не тільки дорослих, а є їх спільними.

7. Накладіть обмеження на небезпечні та руйнівні дії. Допоможіть дитині направити її дії в інше, дозволене русло. В цьому полягає основна формула динамічного підходу до проблеми дисципліни дитини.

Як виховати обдаровану дитину?

Американський доктор Девід Льюїс, узагальнивши досвід тисяч сімей, де вирости обдаровані діти, дає рекомендації щодо виховання майбутніх талантів. Вони полягають у виконанні таких правил:

- Я відповідаю на всі запитання дитини терпляче і чесно.
- Я поставив стенд, на якому малюк може демонструвати свої роботи.
- Я не сварю дитину за безлад в кімнаті і на столі, якщо це зв'язано з творчим заняттям і робота ще не закінчена.
- Я доручаю дитині посильні завдання, допомагаю їй будувати власні плани, приймати рішення.
- Я беру дитину у цікаві поїздки, купую книги і матеріали для її улюблених занять.
- Я ніколи не кажу своєму нащадку, що він чимсь поступається перед іншими дітьми чи навіть дорослими.
- Я привчаю дитину самостійно мислити, заохочую її фантазувати, придумувати історії, вчити вірші, розучувати пісні.
- Я щодня знаючу час, щоб побути наодинці, поговорити.

➤ Я ніколи не докоряю дитині за помилки. Вчу вільно спілкуватися з дорослими будь-якого віку.

Якщо ви виконуєте тільки 20 відсотків з того, про що йде мова, треба замислитися.

Але якщо дані правила є у вашій сім'ї нормою, то, можливо, іноді варто знизити виховний запал і надати більшу свободу і собі, і дитині.

Допоможемо своїй дитині самоорганізовувати себе та своє робоче місце

Своєчасно лягати спати і рано вставати, щоб не запізнюватися до школи, встигнувши перед тим без особливого поспіху та зайвої метушні й нервування все зробити — прибрati постіль, провітрити кімнату, зробити ранкову гімнастику, виконати туалетні і водні процедури, добре поснідати.

Тримати в чистоті, охайності своє робоче місце, коли кожна річ має своє постійне місце; під руками завжди мати тільки те, що потрібно, а використавши, покласти туди, звідки його взяв; після виконання всіх домашніх завдань у ранець покласти все необхідне для шкільних занять наступного дня з тим, щоб нічого не забути вдома.

Сівши за письмовий стіл, відразу приступити до роботи, не відволікаючись на сторонні справи, працювати зосереджено, наполегливо, бо, як кажуть у народі, «коли став робить, то байдики не бить».

Мати дозвілля тоді, коли виконано все домашнє завдання.

Виконувати завдання у той день, коли їх одержано; золотим правилом поведінки нехай стане мудра народна порада: «Нинішньої роботи на завтра не відкладай».

Працювати в темпі, жваво. «Відстанеш годиною - не назможеш родиною».

Неодмінно доводити розпочате виконання домашнього завдання до його повного завершення.

Не братися відразу за багато справ, бо «Хто много зачинає, той мало кінчить».

Благо — натхненна праця, яка будить охоту до неї, і це має дуже велике значення. «Була б охота, піде на лад всяка робота», — вчить народна педагогіка. Саме така мета вбачається у духовно-моральній допомозі. Тепле слово, лагіdnість, доброзичливі стосунки в сім'ї, щира порада, зразковий приклад батьків у тих чи інших вчинках, родинна любов, увага та повага, підтримка та взаємовиручка в скрутну хвилину — ось якої саме допомогти у навченні потребують наші діти від своїх батьків.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

керівником і вчителями школи.

3. Щоденно цікавтесь навчанням дитини. Радійте її успіхам, допомагайте узагальнювати, співставляти, аналізувати вивчене, прочитане, по бачене. Не дратуйтесь із-за кожної невдачі, що спіткає дитину, не карайте і не ображайте її гідності, а допоможіть зрозуміти і усвідомити помилки, недоробки і загартуйте її силу волі своєю допомогою і розумінням.

4. Привчайте дитину до самонавчання й до самоконтролю у виконанні домашніх завдань і обов'язків. Надавайте розумну допомогу у їх виконанні. Важливо викликати інтерес до навчання, але не муштрою і силою, а - добрым словом, підтримкою, порадою, терпінням і ласкою.

5. Сприяйте тому, щоб дитина сформувала у собі активну життєву позицію: брала участь у всіх класних, шкільних заходах, концертах, щоб не боялася рекламиувати, співати, танцювати, виконувала б сумлінно шкільні доручення, проводила політінформації, виховні години. Для цього необхідно бути в курсі шкільного життя, цікавитися планами дитини щоденно, допомагати підготуватися до уроку вивчити необхідне, підтримувати в дитині впевненість і сміливість.

6. Обов'язково надавайте посильну допомогу школі (квіти, озеленення, оформлення кутків, класу, ремонт приміщення, участь у концертах, зборах).

Що повинен знати школяр, ідучи до школи

1. Домашню адресу, телефон, адресу школи.
2. Місце роботи батьків, їх посади.
3. Шлях від школи додому і назад.
4. Знати і виконувати правила дорожнього руху, вміти поводити себе на вулиці, в школі.
5. Відкривати й закривати самостійно двері квартири, будинку.
6. Чітко відповідати на запитання дорослих.

ДІТИ ВЧАТЬСЯ ЖИТИ У ЖИТТЯ

- Якщо дитину постійно критикувати — вона вчиться ненавидіти.
- Якщо дитина живе у ворожнечі — вона вчиться агресивності.
- Якщо дитину висміють — вона стає замкнутою.
- Якщо дитина зростає у докорах — вона починає жити у почуттях провини.
- Якщо дитина зростає у терпимості — вона вчиться сприймати інших.
- Якщо дитину підбадьорюють — вона починає вірити в себе.
- Якщо дитину хвалають — вона вчиться бути вдячною.
- Якщо дитина зростає в чесності — вона вчиться бути справедливою.
- Якщо дитина живе у безпеці — вона вчиться вірити людям.
- Якщо дитину підтримують — вона вчиться цінувати себе.
- Якщо дитина живе у розумінні і доброзичливості — вона вчиться знаходити любов у цьому світі. (Із пластового часопису «Цвіт України»).